

ZPRÁVY

● 7. světový kongres farmaceutické technologie

7th World Meeting on Pharmaceutics, Biopharmaceutics and Pharmaceutical Technology se konal ve dnech 8. až 11. března 2010 ve Vallettě na Maltě. Kongres spolořadalo 14 evropských farmaceutických společností včetně ČFS. Zúčastnilo se ho 1100 účastníků z více než 30 zemí šesti kontinentů. Bylo předneseno 120 přednášek a prezentováno 800 plakátových sdělení. Plenární přednášky se zaměřily na „Vývoj systémů s řízeným uvolňováním léčiv“ (N. Peppas, USA), „Kontinuální výrobu ve farmaceutickém průmyslu“ (J. P. Remon, Belgie), „Biodegradovatelné nano-nosiče pro transport léčiv a genů“ (T. Kissel, Německo) a „Nanotechnologie pro léčivé systémy s obsahem genetického materiálu“ (K. Kostarelos, Velká Británie).

Obsah konference byl poutavý jak pro odborníky zabývajícími se již vyráběnými léčivými formami a optimalizací jejich technologií, tak pro výzkumníky se zájmem o nové léčivé systémy připravované prozatím v laboratořích, pro zástupce z řad farmaceutického průmyslu i z akademické obce v souladu s heslem kongresu „Industry meets academia and authorities: Working

together for better medicines“. Součástí byla zajímavá průmyslová výstava ResearchPharm®.

Přednášky a postery byly rozděleny do několika sekcí věnovaných například pevným léčivým formám, topic-kým a transdermálním lékům, pomocným látkám, léčivým systémům, vakcínám, lipozomům, nano- a mikročasticím, analytickému hodnocení léčivých přípravků, stabilitě léků, farmakokinetice nebo korelaci výsledků *in vitro* a *in vivo*. Česká farmaceutická společnost byla reprezentována čtyřmi příspěvky z Ústavu technologie léků brněnské farmaceutické fakulty, které se týkaly oxycelulosových mikročastic („Matrix microparticles based on oxycellulose prepared by an external gelation“ autorky M. Bajarové s kol.), chitosanových pelet („Theophylline release from chitosan-MCC pellets prepared with chitosan solution or acetic acid“ autorky M. Rabiškové s kol.), tvrdých tobolek pro uvolňování léčiva v ileu („Coated hard capsules of different composition for ileic drug delivery“ autorky K. Dvořáčkové s kol.) a analýze tloušťky obalu pomocí NIR spektroskopie („Quantitative analysis of film coating thickness of hard capsules by near infrared spectroscopy“ autora J. Muselíka s kol.).

Příští kongres se bude konat v roce 2012 v tureckém Istanbulu.

M. Rabišková

● Doc. RNDr. Otto HELIA, CSc. – 70-ročný

V ostatnom čase sa dožíva významného životného jubilea pán doc. RNDr. Otto Helia, CSc., dlhoročný vysokoškolský učiteľ a vedecký pracovník Katedry bunkovej a molekulárnej biológie liečiv Farmaceutickej fakulty UK v Bratislave.

Jubilant sa narodil 19. júna 1940 v Domaníne v Českej republike. Po maturite v roku 1957 bol prijatý na štúdium na Farmaceutickú fakultu MU v Brne a po zlúčení fakúlt v roku 1960, úspešne ukončil vysokoškolské štúdium na Farmaceutickej fakulte UK (FaF UK) v Bratislave v roku 1962 ako promován farmaceut. Po prezenčnej vojenskej službe (1962–1964) nastúpil na Katedru biochémie a mikrobiológie FaF UK na internú aspirantúru vo vednom odbore biochémie, špecializácia xenobiochémie.

V tomto období obhájil rigoróznú prácu (1966) a získal akademický titul doktor prírodovedy – RNDr.

V roku 1968 obhájil dizertačnú prácu na tému „Některé biochemické vlastnosti kyseliny beta-4-methoxybenzoyl-beta-bromakrylové *in vitro*“ na Přírodovědecké

fakultě v Praze a získal vedeckú hodnosť kandidáta chemických vied (CSc).

Po úspešnej obhajobe habilitačnej práce: „Studium biochemických vlastností některých moderních kancerostatik“ získal v roku 1977 vedecko-pedagogický titul docent v odbore biochémie.

Od začiatku pôsobenia na FaFUK jeho profesionálna aktivita bola úzko spojená s Katedrou bunkovej a molekulárnej biológie liečiv (pôvodne – Katedra biochémie a mikrobiológie), kde sa venoval pedagogickej a vedecko-výskumnej práci.

V rámci magisterského štúdia bol prednášateľom a examinátorom v predmetoch xenobiochémie, patobiochémie a zabezpečoval aj praktickú výučbu biochémie. Tieto predmety vyučoval aj v anglickom študijnom programe. V roku 1993 zaviedol do učebného programu povinne voliteľný predmet xenobiochémie. Jubilant je spoluzakladateľ odboru xenobiochémie na Slovensku.

dokončení na strane 98

CHRAŇTE SE PŘED ŠÍŘENÍM INFEKCE!

Dettol. Chrání Váš svět.

Dettol 0,2% antiseptický sprej

K čištění čerstvých drobných ran a k likvidaci běžných bakterií, které infikují drobné rány.

- **neštípe**
- **nezapáchá**
- **nebarví**
- **bez jódu**

Dettol dezinfekční sprej na povrchy

Je prokázáno, že Dettol dezinfekční sprej na povrchy ničí řadu bakterií, virů a plísní.

Bakterie	Plísně	Viry
✓ Enterococcus hirae	✓ Aspergillus niger	✓ Adenovirus typu 5
✓ Escherichia coli	✓ Candida albicans	✓ Virus žloutenky typu A
✓ Pseudomonas aeruginosa	✓ Trichophyton mentagrophytes (mykóza chodidel)+	✓ Chřipkový virus A2
✓ Salmonella enteritidis*		✓ Norovirus
✓ Staphylococcus aureus		✓ Virus dětské obrny typu 1
✓ Odolávající methicilinu Staphylococcus aureus (MRSA)*		✓ Respirační syncytiální virus
		✓ Rinovirus
		✓ Rotavirus

Je prokázáno, že na površích ničí 99,9 % bakterií a virů včetně choroboplodných zárodků způsobujících nachlazení a chřipku.

Ničí **choroboplodné zárodky** na površích, kterých se lidé každý den často dotýkají a také **plísně** a **bakterie** způsobující zápachy.

Proto je vhodný k dezinfekci například odpadkových košů, bot, záchodových prkýnek, splachovaadel a pokojů pro nemocné.

ZÁKLADNÍ INFORMACE O PŘÍPRAVKU PODLE SCHVÁLENÉHO SPC. Název přípravku: Dettol 0,2% antiseptický sprej. Složení: Léčivá látka: benzalkonii chloridum 0,198 g ve 100 ml roztoku. Pomocné látky: Propylen glykol 2,08 g ve 100 ml roztoku, dihydroxydimethylacetan sodného, dodekahydrát hydrogenufosforečnanu sodného, borovíková sílice, dihydrát dinatrium-edetátu, čistěná voda. Držitel rozhodnutí o registraci RECKITT BENCKISER (UK) LIMITED, SWINDON, WILTSHIRE, Velká Británie. Registrační číslo: 32138/10-C. Indikace: K antiseptickému čištění drobných ran. Dávkování a způsob užívání. Kožní podání: U dospělých a dětí starších 12 měsíců: pouze k přiležitostnému, místnímu, krátkodobému použití. Aplikuje se na čerstvé drobné rány s cílem eliminovat běžné bakterie doprovázející infekce drobných ran. Přípravek se musí nanést tak, aby pokryl celou ránu, přičemž v případě opětného otevření rány jej lze aplikovat znovu. U dospělých a dětí starších 6 let: Na každou ránu nanést dávku (1 až 2 stříknutí) pouze jednou a nechat působit pět minut. V případě potřeby lze k odstranění přebyvajících tekutin použít čistý kapesník nebo bavlněný tampon. U dětí ve věku 1 až 6 let: Pokud máte jakékoli obavy, vyhledejte prosím před použitím přípravku lékaře nebo lékárníka. Na každou ránu nanést dávku (1 stříknutí) pouze jednou (během jednoho použití lze ošetřit maximálně 4 rány) a nechat pět minut působit. V případě potřeby lze k odstranění přebyvajících tekutin použít čistý kapesník nebo bavlněný tampon. Tento léčivý přípravek se používá jednou za 24 hodin, a to po dobu maximálně 3 až 5 dní. Nesmí se používat trvale. Máte-li jakékoli obavy ohledně svých příznaků nebo pokud se příznaky zhorší, obraťte se prosím na zdravotnického pracovníka. Přípravek není určen ke zlepšení hojení ran ani není určen k použití pro zlepšení hojení ran. Kontraindikace: Děti ve věku 1 roku nebo mladší. Osoby se známou precitlivělostí na benzalkonium-chlorid nebo na kteroukoli z pomocných látek. Interakce: Žádné specifické studie lékových interakcí nebyly provedeny; proto nemůže být doporučeno používání přípravku Dettol 0,2% antiseptický sprej s jakýmkoli dalším lokálním přípravkem. Nežádoucí účinky: Postmarketingové zkušenosti neukazují na žádné nežádoucí účinky specifické pro lokální aplikaci přípravku Dettol 0,2% antiseptický sprej; nežádoucí účinky byly omezeny na takové účinky, které jsou obvykle hlášeny u lokálních antiseptik. Mohou se vyskytnout další účinky. Obecně platí, že výskyt nežádoucích účinků u lokálních antiseptik je velmi vzácný (<1/10 000): dystrofie kůže, akrodermatitis, exacerbace ekzému, kontaktní dermatitis, alopecie nebo vyrážka, projevy a symptomy systémových alergických reakcí, včetně papulární vyrážky, svědění nebo vyrážky, místní reakce včetně fisur v místě aplikace, podráždění kůže, pocit pálení kůže, erythema, změna barvy kůže nebo kožní exfoliace. Upozornění: Pouze k zevnímu podání. Nepoužívat okolo očí, genitálií ani uší, neaplikovat do úst ani na velké plochy těla, které přesahují 5 % celkového tělesného povrchu (5 % zhruba zahrnuje drobná poranění na obou kolenou a loktech). Nevdechovat. V případě náhodného kontaktu s očima je třeba propláchnout oko velkým množstvím studené vody. Tento léčivý přípravek obsahuje propylen glykol a může způsobit podráždění kůže. Benzalkonium-chlorid může být při současném použití mydla nebo jakéhokoli jiného surfaktantu deaktivován. Těhotenství a kojení: Nejsou k dispozici klinické údaje o podávání benzalkonium-chloridu během těhotenství. Studie na zvířatech nenaznačují přímé ani nepřímé škodlivé účinky na průběh těhotenství, embryonální/fetální vývoj, porod nebo postnatální vývoj. Potenciální riziko pro člověka není známo. Nepředpokládá se, že by použití během těhotenství a kojení bylo spojeno se škodlivými účinky, protože kožní absorpce je minimální. K zamazení novorozence se během období kojení nedoporučuje aplikace na prsy. Účinky na schopnost řídit a obsluhovat stroje: Dettol 0,2% antiseptický sprej nemá žádný vliv na schopnost řídit nebo obsluhovat stroje. Podmínky uchování: Tento léčivý přípravek nevyžaduje žádné zvláštní podmínky uchování. Die SPC schváleného 10. 2. 2010. Přípravek není vázáný na lékařský předpis a není hrazený z prostředků zdravotního pojištění.

Ničí 99,9 % bakterií a virů včetně chřipkového viru*

Přípravek Dettol 0,2% antiseptický sprej je určený jen na vnější použití. Účinná látka Benzalkonii chloridum. Přečtěte si pozorně příbalový leták. Dettol dezinfekční sprej na povrchy – používejte biocidní výrobky bezpečně. Před použitím si přečtěte údaje na obalu a připojené informace o výrobku.

*Účinnost proti chřipkovému viru byla testována u výrobku Dettol dezinfekční sprej na povrchy.

CHRAŇTE SE PŘED ŠÍŘENÍM INFEKCE!

Dettol. Chrání Váš svět.

Na jednom prstu lidské ruky se nachází okolo **12 000 bakterií**. Dezinfekce a pečlivé mytí rukou přípravky **Dettol vás ochrání** před těmi nebezpečnými.

Názor odborníka:

Co říká o mýdle Dettol **MUDr. Věra Ševčíková**, praktická lékařka pro děti a dorost: „Doporučuji mýdla Dettol, jelikož ničí bakterie E.coli, Salmonely, Staphylococcus aureus, nejobvyklejší bakterie spojené s infekcí kůže a ran.“

„Proti bakteriím a virům se všeobecně jeví jako účinné produkty, které obsahují Benzalkóniumchlorid nebo Chloroxyleneol. Tyto látky pomáhají při antiseptickém vyčištění a dezinfekci drobných poranění kůže – pořezání, uhryznutí a bodnutí hmyzem atd.,“ dodává MUDr. Věra Ševčíková.

Dr. Ševčíková

Dettol antibakteriální mýdla

Obsahuje antibakteriální složku s aktivní hydratační látkou. Má neutrální pH.

silné proti bakteriím a virům, 10x větší ochrana než běžná tekutá mýdla**

něžné k vašim rukám

Dettol antibakteriální gel na ruce

Jednoduše naneste malé množství gelu do dlaně a rozetřete na rukách, dokud nejsou suché. Bez oplachování.

účinná ochrana, když není k dispozici antibakteriální mýdlo Dettol vždy s sebou

Ničí 99,9 % bakterií a virů včetně chřipkového viru*

Dettol antibakteriální gel na ruce – použijte biocidní výrobky bezpečně. Před použitím si přečtěte údaje na obalu a připojené informace o výrobku.

*Účinnost proti chřipkovému viru byla testována u výrobků Dettol antibakteriální gel na ruce a Dettol antibakteriální tekutá mýdla.

** Na základě testů laboratoří ATS labs 2009, M1219 - 020 - v 1.0.

Pod jeho vedením boli vypracované ŠVOČ, diplomové a iné postupové práce. Bol členom štátnicových komisií, komisií pre obhajobu diplomových prác, ročníkovým učiteľom, školiteľom štyrom aspirantov na fakulte i mimo nej, oponentom diplomových, rigorózných a najmä dizertačných a habilitačných prác pre Přírodovědeckou fakultu UK v Prahe. Pôsobil tiež ako posudzovateľ grantových úloh MŠ SR, resp. MZd SR ako aj rukopisov publikácií pre odborné farmaceutické časopisy a publikácie.

V oblasti vedecko-výskumnej práce sa dlhoročne orientoval na enzymologické štúdie metabolizmu cudzorodých látok a ich biologickej aktivity, predovšetkým liečiv. Najvýznamnejšie výsledky jeho práce možno koncentrovať do dvoch oblastí. Prvá oblasť je teoretický prínos k objasneniu enzymológie dehalogenácie – debromácie nových cytostatík. Druhá oblasť je štúdium mechanizmu oxygenácie atómov dusíka a bioredukcie N-oxidov, mechanizmus oxygenácie atómov síry a bioredukcie S-oxidov.

Tieto výsledky prispeli k osvetleniu metabolizmu, mechanizmu účinku a bezpečnej farmakoterapii československých hromadne vyrábaných liečivých prípravkov CYTEMBENA®, MECLOPIN®, resp. ERBOCAIN® (SRN).

Medzi iné významné aktivity treba spomenúť, že bol spoluorganizátor a organizátor tradičných xenobiochemických sympózií s medzinárodnou účasťou.

Jubilant je spoluautor monografií: Liečivé látky a ich metabolity v analýze, Encyklopédie farmácie a siedmi VŠ skript. VŠ skripta Xenobiochémia sú prvotinou na Slovensku.

Celkový počet jeho záznamov v databáze evidencie publikačnej činnosti pracovníkov UK je 127, z toho je 66

publikácií, z toho je 25 v zahraničných a domácich časopisoch. Celkový počet ohlasov je 123 a z toho je 105 SCI.

Počas pôsobenia na fakulte spolupracoval s Výskumným ústavom pre farmáciu a biochémiu v Prahe, Katedrou biochemie Přírodovědecké fakulty UK v Prahe, Katedrou biochémie a technickej mikrobiológie Chemickeo-technologické fakulty SVŠT v Bratislave a Institut für Pharmazeutische Chemie der J. W. Goethe-Universität Frankfurt am Main (SRN).

Z významných pracovísk, kde jubilant pôsobil, treba uviesť krátkodobý študijný pobyt na UML v Halle, Sektion die Pharmazie, SRN a 6-mesačný študijný pobyt Karolinska Institutet, Stockholm, Švédsko.

Doc. O. Helia v predchádzajúcich rokoch bol vedúcim Oddelenia xenobiochémie Biochemického ústavu UK v Bratislave (1973–1987), členom atestačnej komisie RUK (1976–1984), členom predsedníctva Xenobiochemickej sekcie ČSBS a členom Vedeckej rady FaF UK.

Za rozvoj farmaceutického školstva a farmaceutických vied získal bronzovú (1977), striebornú (1987) a pamätnú medailu (2002) Farmaceutickej fakulty UK.

Za jeho prínos do výučby farmaceutov získal Medailu PhMr. Vladimíra J. Žuffu, ktorú udeľuje Slovenská farmaceutická spoločnosť (SFS) a za výchovno-vzdelávaciu, vedecko-výskumnú činnosť a organizátorskú prácu bol ocenený Weberovou cenou SFS.

K významnému životnému jubileu želáme doc. O. Heliovi veľa zdravia, pohody a radosti z dobre vykonanej práce.

J. Čižmárik